

Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Doyumu ve Duygusal Güvenlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Cansu Köken^a

Melis Ay Yüzüğüldü^b

Öz

Bu çalışmanın temel amacı üniversitelerin çocuk gelişimi bölümünde okuyan öğrencilerin, temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyi ile çevresine duyduğu duygusal güvenlik düzeyi arasındaki ilişkiyi farklı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmanın çalışma grubu üniversitelerin lisans ve önlisans Çocuk Gelişimi Bölümlerinde eğitim gören 320 öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu; Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeği ve Duygusal Güvenlik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın anlamlı sonuçlarına bakıldığında; temel psikolojik ihtiyaçlar yaş grubu değişkeninde; özerklik alt boyutunda, küçük yaş grubu ile büyük yaş grupları arasında büyük yaş grupları lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. İlişki alt boyutunda ise durumun tam tersi olarak; küçük yaş grubu ile büyük yaş grupları arasında küçük yaş grupları lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Okul türü değişkeninde; yeterlik ve özerklik alt boyutlarında önlisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Sınıf düzeyi değişkeninde; özerklik alt boyutunda küçük sınıflar lehine anlamlı farklılık saptanırken; İlişki ve yıkıcı alt boyutlarda büyük sınıf grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Duygusal güvenlik ihtiyacı okul türü değişkenine göre incelendiğinde; yapıcı alt boyutunda lisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlikleri ile temel ihtiyaçların doyumunu arasındaki ilişkiye bakıldığında, çocuk gelişimi öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunu ile duygusal güvenlikleri arasında negatif düzeyde anlamlı ilişki saptanmıştır. Buna göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçları doyumunu düzeyi yükseldikçe duygusal güvenlik ihtiyaçları azaldığı yönünde yorum yapılabilir. Araştırmanın bu sonucundan hareketle daha çok sayıda lisans çocuk gelişimi öğrencisi ile araştırma değişkenleri farklılaştırılarak araştırma yeniden yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Güvenlik, Temel Psikolojik İhtiyaçlar, Çocuk Gelişimi Öğrencileri

^a Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye. E-mail: cansu.koken@izu.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4668-1211>

^b Öğr. Gör., İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu, Türkiye. E-mail: melisay.yuzuguldu@sisli.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5972-7042>

Examining the Relationship Between Satisfaction of Basic Psychological Needs and Emotional Security of Child Development Students

Abstract

The main purpose of this study is to examine the relationship between the level of satisfaction with basic psychological needs and the level of emotional security of students studying in child development departments of universities according to different variables. The study group of the research consists of 320 undergraduate and associate degree students in the Child Development Departments of universities. Personal Information Form, University Students' Basic Needs Satisfaction Scale and Emotional Security Scale were used as data collection tools. When the significant results of the study are examined, in the age group variable of basic psychological needs, in the autonomy sub-dimension, a significant difference was found between the younger and older age groups in favor of the older age groups. In the relationship sub-dimension, on the contrary, a significant difference was found between younger and older age groups in favor of younger age groups. In the school type variable, a significant difference was found in favor of the associate degree group in the competence and autonomy sub-dimensions. A significant difference was found in the autonomy sub-dimension in favor of the younger grades in the grade level variable. In the relationship and destructive sub-dimensions, a significant difference was found in favor of the large class group. When the need for emotional security was examined according to the school type variable, a significant difference was found in favor of the undergraduate group in the constructive sub-dimension. When the relationship between the emotional security of child development students and the satisfaction of basic needs was examined, a significant negative relationship was found between the satisfaction of basic psychological needs of child development students and their emotional security. Accordingly, it can be interpreted that as the level of satisfaction of basic psychological needs of child development students increases, their emotional security needs decrease. Based on this result of the study, the research can be conducted again with a more significant number of undergraduate child development students by differentiating the research variables.

Keywords: Emotional Security, Basic Psychological Needs, Child Development Students

Extended Abstract

Introduction

One of the basic life goals of an individual is to feel good psychologically. Achieving life satisfaction occurs when a person feels happy (Nigar, 2014). It is especially important for university students in adolescence to meet their needs, such as love, belonging, and freedom, during this period (Sever, 2021). Life satisfaction is essential for university students preparing for working life, experiencing adult roles, and evaluating their lives more (Çivitci, 2012). A study on the life satisfaction of university students shows that as life satisfaction increases, they experience less emotional insecurity (Çeçen ve Cenkseven, 2007). It is known that psychological needs are one of the important situations that affect an individual's perspective on life. When individuals satisfy their basic psychological needs, their levels of feeling good and well-being increase (Cihangir Çankaya, 2009). It is important to be able to recognize and analyze emotions in order to understand the problems experienced by individuals. According to the Emotional Security Theory, developed by Cummings and Davies (2010), in order to make sense of emotions, understand the conflicts between parents, and be aware of the signs of emotional insecurity in children caused by arguments in the family, negative situations experienced in the family have a negative impact not only on the psychology of the parents

but also on the psychology of the children. It reflects itself and makes one feel emotionally insecure (Cummings & Davies, 2010). In theory, the parent-child relationship is the main factor in ensuring children's emotional security. Children's most essential and prioritized feeling is safety (Olçay Atıcı, 2019; Şendil, 2016). Accordingly, healthily satisfying basic psychological needs is an essential issue for university students preparing for life (Çivitci, 2012). It is also necessary for the individual to feel emotionally safe in his relationships with his environment (Ogan & Öz Soysal, 2021). Therefore, examining the relationship between these two phenomena is essential in terms of recognizing the psychological needs of university students, who will shape our future, and ensuring their emotional security. For this purpose, the main purpose of the research is to examine the relationship between the level of satisfaction with essential psychological needs and the level of emotional security felt by students studying in the child development departments of universities.

Method

In the research, the relational screening model was used. The relational screening model is a model designed to determine the existence and degree of changes between two or more variables (Creswell, 2017; Karasar, 2005). In this context, this study examines the relationship between the level of basic psychological needs and the level of emotional security of child development students. With the simple random sampling method (Kaptanoğlu, 2013), which consists of randomly selecting the people who will participate in the research with equal probability of participating in the research, 320 undergraduate and associate degree students of Child Development Departments of universities constitute the study group of the research. The "Personal Information Form" developed by the researchers, the "Satisfaction of Basic Needs of University Students Scale" developed by Şimşir, Arslan, and Dilmaç (2020), and the "Emotional Security Scale" developed by Şendil (2016) were used. The data obtained from the research were tested for normality using a statistical package program, and the Kolmogorov-Smirnov test was applied to examine normality. In addition, according to the box plot, Q-Q Chart, and histogram resulting from the analysis, it was determined that it was not distributed normally, and Nonparametric Tests were used in the analysis of the data.

Findings and Discussion

A situation is reached in which the growth and development of children do not show any changes due to basic physiological gender variability. It seems that the literature has different results. In two different developments that achieved the same performance as our research, it is seen that the sub-dimensions of basic psychological problems do not differ according to gender (Bakır et al., 2022; Kılıçarslan et al., 2023). When the basic psychological needs of child development students are examined according to age group variable, In the autonomy sub-dimension, between 18-20 years old and 24 years old and over, in favor of 24 years old and over; Between 20-22 years old and 24 years old and over, in favor of 24 years old and over; A significant difference was found between the ages of 22-24 and those over the age of 24, in favor of those over the age of 24. It can be said that this situation arises as individuals begin to feel more autonomous as they get older and step into adulthood. In the relationship sub-dimension, between 18-20 years old and 22-24 years old, in favor of 18-20 years old; A significant difference was found between the ages of 20-22 and 22-24 in favor of the age of 20-22. As we get older, there is a significant increase in individuals' need to establish relationships. Looking at the results, it can be said that as individuals get older, they attach more importance

to social connections, and their efforts to establish meaningful relationships increase. Contrary to the research findings, in Yiğit's (2012) study examining basic psychological needs according to age variable, the need for autonomy was found to be in favor of the 17–18-year-old between the ages of 17–18 and 19, and in favor of 17–18 year old between the ages of 17–18 and 22 and above. It is seen that there is a significant difference between the ages of 20-21 and those aged 22 and over, in favor of those aged 20-21. When the basic psychological needs of child development students are examined according to the grade level variable In the autonomy sub-dimension between Class 1 and Class 3, there is a difference in favor of Class 1. A significant difference was found between the 2nd and 3rd grades in favor of the 2nd Grade. When the relationship sub-dimension was examined, it was determined that there was a significant difference between the 1st Grade and the 4th Grade in favor of the 4th Grade. In parallel with this result of the research, in a study conducted by Türkdoğan and Duru (2011), a significant difference was observed between 1st-grade and 3rd-grade students in the autonomy sub-dimension. When the emotional security needs of child development students were examined according to gender variables, no significant difference was detected. Contrary to this finding of the research, Olcay Atıcı's (2019) study found that the emotional insecurity of female students was higher than the emotional insecurity of male students. When the emotional security needs of child development students were examined according to age group variables, no significant difference was observed. Contrary to this finding of the research, a study conducted by Akyüz (2017) shows that there is a significant relationship between depression and the emotional security of adolescents between the ages of 18-20. When looking at the relationship between the emotional security of child development students and the satisfaction of basic needs, a significant difference was found in favor of the emotional security scale total score. Relationships within the family, the environment of trust at home, and parental attitudes have a significant impact on the level of satisfaction of the child's basic needs and emotional security. Child development students' work with children and internship experiences may influence the relationship between their emotional security and basic needs satisfaction. Experiences with children can provide students with skills to understand and meet children's needs. Considering the results of this research, it is expected that it will enable researchers and educators in this field to better understand the relationship between student's emotional security and the satisfaction of their basic needs and to develop educational programs. In addition, the environments where emotional safety is provided in schools, Supportive relationships, valuing and respectful behavior, and individual boundaries make it possible for students to develop their academic, social, and personal potential. Emotionally unsafe environments stress students and lead to increased school absenteeism and less participation in learning. It has been found that emotionally safe environments support individuals' personal needs, such as more positive identity development, better learning experiences, and feeling valued (Shean & Mander, 2020). Therefore, this study can provide opportunities not only for child development students but also for all students to be supported more effectively and to contribute to the literature on the relevant subject.

Giriş

Bireyin psikolojik olarak kendini iyi hissetmesi, temel yaşam amaçlarından biridir. Birey kendini psikolojik olarak ne kadar sağlıklı hissederse hayata bakış açısı da o denli olumlu yönde olmaktadır. Yaşam doyumunun sağlanması kişinin kendini mutlu hissetmesiyle gerçekleşmektedir (Nigar, 2014). Özellikle ergenlik döneminde olan üniversite öğrencilerinin bu dönemde sevme, sevilme, ait olma, özgürlük gibi ihtiyaçlarının karşılanabilmesi onlar için büyük önem taşımaktadır (Sever, 2021).

Yaşam doyumunu kavramı, bireyin kendi hayatına yönelik yargılarda bulunarak değerlendirmeler yapması olarak tanımlanmaktadır (Diener ve ark., 1985). Yaşam doyumunu, çalışma hayatına hazırlanan, yetişkinlik rollerini deneyimleyen, yaşamlarını daha fazla değerlendiren üniversite öğrencileri için oldukça önem taşımaktadır (Çivitci, 2012). Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunu ile ilgili yapılan bir araştırmada, yaşam doyumunu yükseldikçe daha az duygusal güvensizlik yaşadıklarını görülmektedir (Çeçen ve Cenkseven, 2007).

Psikolojik ihtiyaçlar, bireyin hayata olan bakışını etkileyen önemli durumlardan biri olduğu bilinmektedir. Bireyler temel psikolojik ihtiyaçlarını doyurduklarında, iyi hissetme ve iyi olma düzeyleri yükselmektedir (Cihangir Çankaya, 2009). Aynı zamanda insan davranışlarının belirleyicisidir. Bu durum birçok kuramcının da konusu olmuştur. Bu kuramcılardan biri olan Maslow (1970), insanların biyolojik kökeni olan psikolojik ihtiyaçlarının olduğunu ve bu ihtiyaçların davranışlara da yansıdığını söylemektedir (Koç, 2015). Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı'nda kronolojik olarak ihtiyaçlar belirtilmektedir. Birey, alt basamaktaki ihtiyaçları tamamlamadan üst basamaktaki ihtiyaçlara yönelememektedir. Hiyerarşideki en temel ihtiyaç fizyolojik ihtiyaçlardır. Fizyolojik ihtiyaçları sırasıyla; güvenlik ihtiyacı, ait olma ihtiyacı, saygınlık ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı takip etmektedir (Çivitci, 2012).

Temel psikolojik ihtiyaçlarla ilgili olan Glasser'in Seçim Teorisi ve Gerçeklik Kuramında, psikolojik ihtiyaçları karşılanmayan öğrencilerin hem duygusal olarak hem de davranışsal olarak birtakım problemler yaşadığı belirtilmektedir (Glasser, 1999). Bu kuramda en önemli temel psikolojik ihtiyacın sevme/sevilme ve ait olma ihtiyacı olduğu söylenmektedir. Bireyin hayatında onu destekleyen insanlar varsa, kişi kendini daha güçlü hissederek, mutluluğu yakalayabilmektedir. Fakat sevme/sevilme ve ait olma ihtiyaçları karşılanmayan kişilerin hayata karşı bakış açılarının olumsuz olduğu, güçlü ve güvenli insan ilişkileri kuramadıkları ifade edilmektedir (Sever, 2021).

Bireylerin yaşadıkları problemleri anlayabilmek için duyguları tanıyabilmek ve çözümleyebilmek önem arz etmektedir. Cummings ve Davies (2010)'in duyguları anlamlandırabilmek, ebeveynler arasındaki çatışmaları anlayabilmek, aile içinde yaşanan tartışmaların çocuklarda yarattığı duygusal güvensizlik işaretlerinin farkına varabilmek amacıyla geliştirdiği Duygusal Güvenlik Teorisi'ne göre, aile içerisinde yaşanan olumsuz durumların yalnızca ebeveyn psikolojisine değil çocukların psikolojilerine de olumsuz olarak yansıdığını ve duygusal olarak güvensiz hissettirdiğini açıklamaktadır (Cummings ve Davies, 2010). Teoride çocukların duygusal güvenliğinin sağlanmasındaki temel etkenin ebeveyn-çocuk ilişkisi olduğu ve çocukların en temel ve öncelik verdiği duygunun güvende olma duygusu olduğu belirtilmektedir (Olçay Atıcı, 2019; Şendil, 2016).

Temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunu ile ilgili literatür incelemesi yapıldığında yapılan çalışmalar, genel olarak bireylerin psikolojik ihtiyaçlarını karşılaması, hayata olumlu

bakmalarını sağlayarak iyi oluş düzeylerini artırmakta olduğunu göstermektedir (Cihangir Çankaya, 2009). Türkdoğan ve Duru'nun (2012) çalışması, üniversite öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunun öznel iyi oluşla ilişkili olduğunu ve bu ihtiyaçların cinsiyet, sınıf seviyesi ve sosyoekonomik durum gibi değişkenlere göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Lisans öğrencilerinin özerklik ve yeterlilik algılarının daha yüksek düzeyde olması, onların daha fazla akademik ve sosyal deneyim kazanmalarıyla ilişkilendirilmektedir. Duygusal güvenlik ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde ise Cummings ve Davies'in (2010) Duygusal Güvenlik Teorisi, aile içindeki çatışmaların ve olumsuz durumların çocuklarda duygusal güvensizliğe yol açtığını ve çocukların psikolojisi üzerinde olumsuz etkiler bıraktığını vurgulamaktadır. Akyüz'ün (2017) araştırması, ergenlerde depresyon ile duygusal güvenlik arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Anne ve çocuk ilişkisinde güvenli bağlanamayan bireylerin yaş ilerledikçe duygusal güvenlik seviyelerinde azalma yaşadıkları ve bu nedenle sosyal ve duygusal problemlerle daha sık karşılaştıkları görülmektedir (Zotova, 2015). Yapılan çalışmalara bakıldığında, temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunu ve duygusal güvenlik arasındaki ilişkiyi inceleyen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu iki durum arasındaki ilişkiyi incelemek, bireylerin psikolojik iyi oluşunu anlamak ve desteklemek açısından kritik bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Güvenli bir ortamda temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumunun sağlanması, bireylerin stresle başa çıkma, kimlik geliştirme ve sağlıklı ilişkiler kurma becerilerini güçlendirir. Özellikle ergenlik ve gençlik dönemlerinde bu ihtiyaçların karşılanması, bireyin gelecekteki sosyal, akademik ve kişisel başarıları için zemin hazırlar. Bu ilişkinin incelenmesi, bireylerin hem kişisel hem de toplumsal düzeyde daha sağlıklı bir yaşam sürdürmesine yönelik kendini geliştirilmesine olanak tanır. Aile, okul ve sosyal çevre gibi alanlarda duygusal güvenliğin sağlanmasıyla bireylerin temel psikolojik ihtiyaçlarının daha iyi karşılamaları mümkün hale gelir ve bu durum toplumsal iyilik halini artırabilir.

Buna göre temel psikolojik ihtiyaçların doyumunun sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi, hayata hazırlanan üniversite öğrencileri için önemli bir konudur (Çivitci, 2012). Aynı zamanda bireyin çevresiyle olan ilişkilerinde duygusal olarak güvende hissedebilmesi için de gerekli olan bir olgudur (Ogan ve Öz Soysal, 2021). Dolayısıyla bu iki olgu arasındaki ilişkiyi incelemek, geleceğimizi şekillendirecek olan üniversite öğrencilerinin psikolojik ihtiyaçlarını fark etmeleri ve buna yönelik duygusal güvenliklerini sağlayabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Geleceğimizi şekillendirecek olan çocuk gelişimi bölümü üniversite öğrencilerinin psikolojik ihtiyaçlarını fark etmeleri ve buna yönelik duygusal güvenliklerini sağlayabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Aynı zamanda çocuklarla çalışacak olan çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin, önce kendinin farkına varmaları ve bireydeki bu gelişimi anlamaları aynı zamanda karşılaştıkları çocuklarla empati yaparak onları anlamalarına yönelik inceleme yapmak hedeflenmektedir. Bu hedefe yönelik üniversitelerin çocuk gelişimi bölümünde okuyan öğrencilerin, temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyi ile çevresine duyduğu duygusal güvenlik düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemek araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik aşağıdaki alt amaç sorularına yanıt aranmaktadır:

- Çocuk Gelişimi öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçları doyumunu ne düzeyidir?
- Çocuk Gelişimi öğrencilerinin demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş, okul türü, sınıf düzeyi) göre temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyinde anlamlı farklılık var mıdır?
- Çocuk Gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik düzeyi nedir?

- Çocuk Gelişimi öğrencilerinin demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş, okul türü, sınıf düzeyi) göre duygusal güvenlik düzeyinde anlamlı farklılık var mıdır?
- Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyi ile duygusal güvenlik düzeyi arasında anlamlı ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma, nicel araştırma yönteminde tasarlanmış olup, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha çok sayıda değişken arasındaki değişimlerin varlığı ve derecesini belirlemek amacıyla yapılan modeldir (Creswell, 2017; Karasar, 2005). Bu bağlamda bu çalışmada çocuk gelişimi öğrencilerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyi ile duygusal güvenlik düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı incelenmektedir.

Çalışma Grubu

Araştırmaya katılacak kişilerin araştırmaya katılım olasılığının eşit olarak rastgele seçilmesinden oluşan basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir (Kaptanoğlu, 2013). Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde yer alan vakıf üniversitelerinden 2023-2024 eğitim öğretim yılında eğitim gören lisans ve önlisans 320 Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan 320 kişiden 297'si kadın (%92,8) ve 23'ü (%7,2) erkektir. Yaş grubu dağılımına bakıldığında; 129'u 18-20 yaş grubu (%40,3), 113'ü 20-22 yaş grubu (%35,3), 40'ı 22-24 yaş grubu (%12,5) ve 38'i 24 yaş ve üzeri yaş grubu (%11,9) oluşturmaktadır. Okul türü dağılımına bakıldığında; 216'sı önlisans grubu (%67,5) ve 104'ü lisans grubu (%32,5) oluşturmaktadır. Sınıf düzeyi dağılımına bakıldığında 147'si (%45,9) 1. Sınıf düzeyinde, 122'si (%38,1) 2. Sınıf düzeyinde, 21'i (%6,6) 3. Sınıf düzeyinde ve 30'u (%9,4) 4. Sınıf düzeyinde yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kadın	297	92,8
	Erkek	23	7,2
Yaş	18-20 Yaş	129	40,3
	20-22 Yaş	113	35,3
	22-24 Yaş	40	12,5
	24 Yaş +	38	11,9
Okul Türü	Önlisans	216	67,5
	Lisans	104	32,5
Sınıf Düzeyi	1.Sınıf	147	45,9
	2.Sınıf	122	38,1
	3.Sınıf	21	6,6
	4.Sınıf	30	9,4
	Toplam	320	100,0

Veri Toplama Araçları

Araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, Şimşir, Arslan ve Dilmaç (2020) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeği” ile Şendil (2016) tarafından geliştirilen “Duygusal Güvenlik Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu. Araştırmaya katılan çocuk gelişimi bölümü üniversite öğrencilerinin cinsiyetleri, yaşı, okul türü (lisans/önlisans) ve okumakta oldukları sınıf düzeyi bilgilerini içermektedir.

Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeği. Orijinal formu Jenkins-Guarnieri ve arkadaşları (2015) tarafından geliştirilen ölçeği Şimşir, Arslan ve Dilmaç (2020) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılmıştır. Ölçek 3 alt boyutlu yapıda (ilişki, yeterlik, özerklik) ve 5’li likert (1: Hiç uygun değil, 5: Tamamen uygun) tipte 13 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin madde yükleri .34 ile .70 arasında değer almakta olup uyum indeksi değerleri $\chi^2/sd = 2.18$, $p < .01$, GFI = .95, RMSEA = .05, CFI = .93, NFI = .89, SRMR = .05, AGFI = .93, olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin tümü için Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı .79 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin ölçüt bağlantılı geçerlik çalışmasında ihtiyaç doyumunun alt boyutları ve yaşam doyumu arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler saptanmıştır.

Duygusal Güvenlik Ölçeği. The Security in the Interparental Subsystem Scale- SIS olan Duygusal Güvenlik Ölçeği (DGÖ) Davies, Forman, Rasi ve Stevens tarafından 2002 yılında geliştirilmiştir. Toplam 37 maddeden oluşmaktadır ve ölçek 4’lü likert (1: kesinlikle doğru değil, 4: çok doğru) tiptedir. Şendil (2016) tarafından Türkçe’ye uyarlanmıştır. Duygusal Güvenlik Ölçeğinin toplam alfa katsayısı ise 0.81’dir. Türkçeye uyarlanan bu ölçek 5 faktörlü (yıkıcı aile temsilleri, davranışsal düzensizlik, çatışma sırasındaki duygusal tepki, çatışma sonrası duygusal tepki, kendini suçlama) ve 15 maddeden oluşmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre χ^2 /sd (Ki karenin Serbestlik Derecesine Oranı): 2.23 GFI (Joreskog Uyum İyiliği Endeksi): 0.92, AGFI (Joreskog Düzeltilmiş İyiliği Endeksi): 0.89, CFI (Bentler Karşılaştırmalı Uyum Endeksi):0.91, RMSEA (Steiger- Linder Yaklaşımının Standart Hatası İndeksi) 0.0018 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler istatistik paket programı kullanılarak normallik testleri yapılmıştır. Elliot ve Woodward’a (2007) göre örneklem sayısı 50’nin üzerinde ise Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normal dağılıp dağılmadığı tespit edilir. Buna göre araştırmada verilerin normalliğini incelemek amacıyla da Kolmogorov Smirnov testi uygulanmıştır. Test sonucuna göre araştırma verilerinin **normal dağılmadığı tespit edilmiş olup verilerin analizinde Nonparametrik** Testler kullanılmıştır (Tablo 2). Bunun yanı sıra analiz sonucu oluşan kutu grafiği, Q-Q Grafiği ve histograma göre de normal dağılmadığı saptanmıştır.

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeğinin Normallik Değerleri

	Değerler		Puan
	N		
Üniversite Öğrencilerinin			320
Temel İhtiyaçlarının Doyumu	Parametreler	\bar{x}	3.7034
Ölçeği		ss	.61230
	K-Smirnov p		.000

Tablo 2'ye göre Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeğinden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin normal dağılmadığı saptanmıştır ($p < .05$).

Tablo 3. Duygusal Güvenlik Ölçeğinin Normallik Değerleri

		Değerler	Puan
		N	320
Duygusal Güvenlik Ölçeği	Parametreler	\bar{x}	2.2091
		ss	.59880
	K-Smirnov p		.005

Tablo 3'e göre Duygusal Güvenlik Ölçeğinden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin normal dağılmadığı saptanmıştır ($p < .05$).

Bulgular

Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ve duygusal güvenlikleri ile ilgili veriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Düzeyi

	N	Min.	Max.	Ort.	SS
Yeterlik	320	8	25	17,41	3,148
Özerklik	320	4	20	15,96	3,302
İlişki	320	4	20	14,78	3,442
Ölçek Toplam	320	17	65	48,14	7,962

Tablo 4'e göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeğinden aldıkları puanlara bakıldığında yeterlik alt boyutunda özerklik ve ilişki alt boyutuna göre daha yüksek puan alındığı görülmektedir.

Tablo 5. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doym Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	S.T.	S.O.	U	p
Yeterlik	Kadın	297	161.15	47860.50	3223.50	.651
	Erkek	23	152.15	3499.50		
Özerklik	Kadın	297	161.48	47961.00	3123.00	.491
	Erkek	23	147.78	3399.00		
İlişki	Kadın	297	162.43	48241.00	2843.00	.178
	Erkek	23	135.61	3119.00		
Toplam	Kadın	297	162.44	48244.00	2840.00	.178
	Erkek	23	135.48	3116.00		
	Toplam	320				

Tablo 5'e göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği ve alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda öğrencilerin cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > .05$).

Tablo 6. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyum Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	\bar{X}	sd	X^2	p	Sig.
Yeterlik	A-18-20 yaş	129	161.18	3	4.898	.179	
	B-20-22 yaş	113	160.56				
	C-22-24 yaş	40	136.88				
	D-24 yaş +	38	182.87				
Özerklik	A-18-20 yaş	129	162.29	3	8.960	.030	D>A; D>B; D>C
	B-20-22 yaş	113	149.75				
	C-22-24 yaş	40	148.48				
	D-24 yaş +	38	199.05				
İlişki	A-18-20 yaş	129	174.41	3	9.574	.023	A>C; B>C
	B-20-22 yaş	113	158.54				
	C-22-24 yaş	40	123.24				
	D-24 yaş +	38	158.32				
Toplam Puan	A-18-20 yaş	129	169.04	3	6.863	.076	
	B-20-22 yaş	113	153.39				
	C-22-24 yaş	40	133.96				
	D-24 yaş +	38	180.59				
	Toplam	320					

Tablo 6'ya göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği ve alt boyutlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis Testi sonucunda öğrencilerin yaş grubu değişkeninde yeterlik ve toplam puanı alt boyutunda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>.05$); özerklik ve ilişki alt boyunda anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). Temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği özerklik alt boyut puanının yaş grubu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 18-20 yaş ile 24 yaş ve üzeri arasında 24 yaş ve üzerine lehine; 20-22 yaş ile 24 yaş ve üzeri arasında 24 yaş ve üzeri lehine; 22-24 yaş ile 24 yaş üzeri arasında 24 yaş üzeri lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). Temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği ilişki alt boyut puanının yaş grubu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 18-20 yaş ile 22-24 yaş arasında 18-20 yaş lehine; 20-22 yaş ile 22-24 yaş arasında 20-22 yaş lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$).

Tablo 7. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyum Düzeylerinin Okul Türüne Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	S.T.	S.O.	U	p
Yeterlik	Önlisans	216	170.26	36776.50	9123.50	.006
	Lisans	104	140.23	14583.50		
Özerklik	Önlisans	216	174.83	37762.50	8137.50	.000
	Lisans	104	130.75	13597.50		
İlişki	Önlisans	216	165.74	35800.50	10099.50	.142
	Lisans	104	149.61	15559.50		
Toplam	Önlisans	216	172.07	37168.00	8732.00	.001
	Lisans	104	136.46	14192.00		
	Toplam	320				

Tablo 7'ye göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeğinin yeterlik, özerklik alt boyutlarında ve toplam puanda önlisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$).

Tablo 8. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doym Düzeylerinin Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	\bar{X}	sd	X^2	p	Sig.
Yeterlik	A-1. Sınıf	147	169.19	3	4.923	.178	
	B-2. Sınıf	122	160.18				
	C-3. Sınıf	21	132.67				
	D-4. Sınıf	30	138.72				
Özerklik	A-1. Sınıf	147	175.82	3	12.378	.006	A>C; B>C
	B-2. Sınıf	122	155.79				
	C-3. Sınıf	21	109.10				
	D-4. Sınıf	30	140.57				
İlişki	A-1. Sınıf	147	173.80	3	9.734	.021	A>D
	B-2. Sınıf	122	157.71				
	C-3. Sınıf	21	140.05				
	D-4. Sınıf	30	121.02				
Toplam Puan	A-1. Sınıf	147	176.32	3	13.183	.004	A>C; A>D
	B-2. Sınıf	122	157.42				
	C-3. Sınıf	21	124.69				
	D-4. Sınıf	30	120.60				
	Toplam	320					

Tablo 8'e göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği ve alt boyutlarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis Testi sonucunda öğrencilerin sınıf düzeyi değişkeninde özerklik, ilişki ve toplam puanı alt boyutlarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$); yeterlik alt boyutunda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>.05$). Özerklik alt boyut puanlarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 1. Sınıf ve 3. Sınıf arasında 1. Sınıf lehine; 2. Sınıf ile 3. Sınıf arasında 2. Sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). İlişki alt boyut puanının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 1. Sınıf ve 4. Sınıf arasında 1. Sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). Ölçeğin toplam puanında sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 1. Sınıf ve 3. Sınıf arasında 1. Sınıf lehine; 1. Sınıf ve 4. Sınıf arasında 4. Sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$).

Tablo 9. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Duygusal Güvenlik Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Grup	N	S.T.	S.O.	U	p
Yapıcı	Kadın	297	158.36	47031.50	2778.50	.131
	Erkek	23	188.20	4328.50		
Yıkıcı	Kadın	297	159.70	47432.00	3179.00	.578
	Erkek	23	170.78	3928.00		
Çatışma	Kadın	297	159.60	47401.50	3148.50	.489
	Erkek	23	172.11	3958.50		
Kaçınma	Kadın	297	158.92	47200.50	2947.50	.272
	Erkek	23	180.85	4159.50		
Duygusal Uyarılma	Kadın	297	161.65	48009.50	3074.50	.419
	Erkek	23	145.67	3350.50		
Duygusal Düzenleme	Kadın	297	160.86	47776.50	3307.50	.800
	Erkek	23	155.80	3583.50		
Toplam Puan	Kadın	297	159.44	47354.00	3101.00	.462
	Erkek	23	174.17	4006.00		
	Toplam	320				

Tablo 9'a göre çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ölçeği ve alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan Mann Whitney-U Testi sonucunda öğrencilerin cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>.05$).

Tablo 10. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Duygusal Güvenlik Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	\bar{X}	sd	X^2	p
Yapıcı	18-20 yaş	129	162.08	3	.637	.888
	20-22 yaş	113	162.79			
	22-24 yaş	40	159.08			
	24 yaş +	38	148.83			
Yıkıcı	18-20 yaş	129	163.69	3	.639	.887
	20-22 yaş	113	155.14			
	22-24 yaş	40	160.89			
	24 yaş +	38	165.21			
Çatışma	18-20 yaş	129	175.66	3	7.227	.065
	20-22 yaş	113	151.08			
	22-24 yaş	40	146.65			
	24 yaş +	38	151.61			
	Toplam	320				
Kaçınma	18-20 yaş	129	163.30	3	.200	.978
	20-22 yaş	113	158.54			
	22-24 yaş	40	158.95			
	24 yaş +	38	158.43			
Duygusal Uyarılma	18-20 yaş	129	154.66	3	2.065	.559
	20-22 yaş	113	162.52			
	22-24 yaş	40	156.89			
	24 yaş +	38	178.13			
Duygusal Düzenleme	18-20 yaş	129	166.60	3	3.000	.392
	20-22 yaş	113	150.48			
	22-24 yaş	40	174.70			
	24 yaş +	38	154.64			
Toplam Puan	18-20 yaş	129	166.23	3	1.043	.791
	20-22 yaş	113	154.07			
	22-24 yaş	40	160.48			
	24 yaş +	38	160.20			
	Toplam	320				

Tablo 10'a göre çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ölçeği ve alt boyutlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis Testi sonucunda öğrencilerin yaş grubu değişkeninde anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>.05$).

Tablo 11. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Duygusal Güvenlik Düzeylerinin Okul Türü Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	S.T.	S.O.	U	p
Yapıcı	Önlisans	216	148.86	32153.00	8717.00	.001
	Lisans	104	184.68	19207.00		
Yıkıcı	Önlisans	216	153.88	33238.00	9802.00	.064
	Lisans	104	174.25	18122.00		
Çatışma	Önlisans	216	157.58	34037.50	10601.50	.367
	Lisans	104	166.56	17322.50		
Kaçınma	Önlisans	216	154.87	33451.00	10015.00	.115
	Lisans	104	172.20	17909.00		
Duygusal Uyarılma	Önlisans	216	156.19	33736.50	10300.50	.223
	Lisans	104	169.46	17623.50		
Duygusal Düzenleme	Önlisans	216	158.44	34222.00	10786.00	.564
	Lisans	104	164.79	17138.00		
	Toplam	320				
Toplam Puan	Önlisans	216	152.44	32928.00	9492.00	.025
	Lisans	104	177.23	18432.00		
	Toplam	320				

Tablo 11'e göre çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ölçeğinin yapıcı alt boyutunda ve toplam puanda lisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < .05$).

Tablo 12. Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Duygusal Güvenlik Düzeylerinin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Grup	N	\bar{X}	sd	X^2	p	Sig.
Yapıcı	A-1. Sınıf	147	151.08	3	5.566	.135	
	B-2. Sınıf	122	162.41				
	C-3. Sınıf	21	160.10				
	D-4. Sınıf	30					
Yıkıcı	A-1. Sınıf	147	170.07	3	9.264	.026	A>B; D>B
	B-2. Sınıf	122	142.86				
	C-3. Sınıf	21	153.90				
	D-4. Sınıf	30	189.98				
Çatışma	A-1. Sınıf	147	167.45	3	2.542	.468	
	B-2. Sınıf	122	152.96				
	C-3. Sınıf	21	148.64				
	D-4. Sınıf	30	165.43				
Kaçınma	A-1. Sınıf	147	159.77	3	.284	.963	
	B-2. Sınıf	122	158.79				
	C-3. Sınıf	21	166.10				
	D-4. Sınıf	30	167.13				
Duygusal Uyarılma	A-1. Sınıf	147	165.23	3	4.390	.222	
	B-2. Sınıf	122	148.10				
	C-3. Sınıf	21	170.12				
	D-4. Sınıf	30	180.98				
Duygusal Düzenleme	A-1. Sınıf	147	170.30	3	6.303	.098	
	B-2. Sınıf	122	148.87				
	C-3. Sınıf	21	134.69				
	D-4. Sınıf	30	177.83				
Toplam Puan	A-1. Sınıf	147	165.46	3	5.272	.153	
	B-2. Sınıf	122	148.97				
	C-3. Sınıf	21	152.48				
	D-4. Sınıf	30	188.73				
	Toplam	320					

Tablo 12'ye göre çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ölçeği ve alt boyutlarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis Testi sonucunda öğrencilerin sınıf düzeyi değişkeninde yalnızca yıkıcı alt boyutunda anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). Yıkıcı aile temsilleri alt boyut puanlarının sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda 1. Sınıf ve 2. Sınıf arasında 1. Sınıf lehine; 2. Sınıf ile 4. Sınıf arasında 4. Sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$).

Tablo 13. Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu ile Duygusal Güvenlik Düzeyleri Arasındaki İlişki

Değişken	N	r	p
Temel İhtiyaçların Doyumu Duygusal Güvenlik	320	-.144	.010

Tablo 13'e göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ölçeği ile duygusal güvenlik ölçeği puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon analizi sonucunda puanlar arasında istatistiksel açıdan negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<.05$). Buna göre çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu arttıkça, duygusal güvenlik ihtiyacı azaldığı yorumu yapılabilir.

Tartışma

Bu çalışmada çocuk gelişimi üniversite öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu ve duygusal güvenlikleri; cinsiyet, yaş, okul türü ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre incelenmiştir. Ayrıca öğrencilerin temel ihtiyaçlarının doyumu ve duygusal güvenlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yapılan çalışmada, çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde herhangi bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmaktadır. Literatür incelendiğinde birbirinden farklı sonuçlar olduğu görülmektedir. Araştırmamızla aynı sonuca ulaşan iki farklı çalışmada da temel psikolojik ihtiyaçların alt boyutlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmektedir (Bakır, Coşkun ve Dilmaç, 2022; Kılıçarslan vd., 2023). Yapılan çalışmada öğrencilerin temel ihtiyaçlarının doyumunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılığın saptanmamış olması araştırmaya yeterli düzeyde erkek öğrencinin katılmıyor olmasından kaynaklanıyor olabilir. Araştırma bulgusunun aksine, Cihangir Çankaya'nın (2009) yaptığı bir çalışmada, öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçları alt boyutlarından özerklik ve yeterlik ihtiyaçlarının cinsiyete göre farklılık göstermediğini yalnızca ilişkili olma ihtiyacının kız öğrencilerde anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan başka bir çalışmada ise yine kız öğrencilerin ilişkili olma alanında yüksek düzeyde puan aldıkları görülmektedir (Çelikkaleli ve Gündoğdu, 2005). Bu durumun sebebi olarak özellikle ergenlik döneminde, kız öğrencilerin sosyal destek ve kabul görme ihtiyaçlarının fazla oluşu ilişkili olma gereksinimini arttırabildiği düşünülebilir. Kuzgun'un (1984) çalışmasında, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre özerklik puanlarının daha düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak da toplumsal olarak kız çocuklarına karşı daha korumacı yaklaşım sergilendiğinden bağımsız kararlar alabilme fırsatları sınırlanabilir. Dolayısıyla erkek öğrencilerde özerklik düzeyi kız öğrencilerine göre daha fazla olabilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu yaş grubu değişkenine göre incelendiğinde; özerklik alt boyutunda, 18-20 yaş ile 24 yaş ve üzeri arasında 24 yaş ve üzerine lehine; 20-22 yaş ile 24 yaş ve üzeri arasında 24 yaş ve üzeri lehine; 22-24 yaş ile 24 yaş üzeri arasında 24 yaş üzeri lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu durumun ortaya çıkmasında, bireylerin yaşları ilerledikçe yetişkinlik dönemine adım attığından dolayı kendilerini daha özerk hissetmeye başladıkları söylenebilir. İlişki alt boyutunda, 18-20 yaş ile 22-24 yaş arasında 18-20 yaş lehine; 20-22 yaş ile 22-24 yaş arasında 20-22 yaş lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Yaş ilerledikçe, bireylerin ilişki kurma ihtiyacında belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Çıkan sonuçlara bakıldığında bireylerin yaşı ilerledikçe sosyal bağlantılara daha fazla önem verdikleri ve anlamlı ilişkiler kurma çabalarının arttığı söylenebilir. Araştırma bulgularının aksine Yiğit'in (2012) temel psikolojik ihtiyaçların doyumunu yaş değişkenine göre incelediği çalışmasında, özerklik ihtiyacının 17-18 yaşlar ile 19 yaş arasında 17-18 yaş lehine, 17-18 yaş ile 22 ve üzeri yaşlar arasında 17-18 yaşlar lehine, 20-21 yaşlar ile 22 ve üzeri yaşlar arasında ise 20-21 yaşlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık yapılan

araştırmaların farklı çalışma gruplarına ait olmasıyla veya yapılan çalışmaların farklı zamanlarda yapılmış olmasıyla ilgili olabileceği düşünülebilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu okul türü değişkenine göre incelendiğinde; yeterlik ve özerklik alt boyutlarında önlisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Önlisans öğrencilerinin kendilerini lisans öğrencilerine göre daha özerk ve yeterli hissetmelerinin sebebi olarak; önlisans programlarının genellikle daha fazla pratik beceri kazanmayı hedeflemesi üzerine öğrencilerin mesleki anlamda daha erken kendilerini geliştirme fırsatı bulmaları, belirli bir kariyer yoluna daha hızlı girmeleri olduğu düşünülebilir. Bu sayede öğrenciler kendilerini mesleki olarak daha erken bir zamanda uzmanlaşmış ve yeterli duruma gelmiş hissedebilir. Öğrenciler, daha kısa bir süre içinde iş dünyasına atılma ve maddi bağımsızlıklarını kazanma olasılıkları dolayısıyla kendilerini daha özerk hissedebilirler. Bunun yanı sıra önlisans öğrencileri genel itibariyle meslek lisesi mezunu olarak meslekte daha tecrübe kazanmış olabilirken, lisans öğrencileri genel itibariyle Anadolu lisesi mezunu olması durumundan dolayı özgüvenlerinin gelişeceği farklı ortam arayışı içinde yer alabilirler. Türkdoğan ve Duru'nun (2012) yaptığı bir çalışmada üniversite öğrencilerinin özerklik, yeterlilik ve ilişkili olma alanlarındaki temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumu düzeylerinin öznel iyi oluşla bağlantılı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyumları cinsiyet, sınıf seviyesi ve sosyoekonomik durum gibi değişkenlere göre farklılık göstermiştir. Lisans öğrencilerinin özerklik ve yeterlilik algılarınının daha yüksek düzeye sahip olduğu belirtilmiştir. Bu durum, onların daha fazla akademik ve sosyal deneyim kazanmasıyla ilişkilendirilebilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının doyumu sınıf düzeyi değişkenine göre incelendiğinde; özerklik alt boyutunda 1. Sınıf ve 3. Sınıf arasında 1. Sınıf lehine; 2. Sınıf ile 3. Sınıf arasında 2. Sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. İlişki alt boyutu incelendiğinde 1. Sınıf 4. Sınıf arasında 4. Sınıf lehine anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Araştırmanın bu sonucuna paralel olarak Türkdoğan ve Duru'nun (2011) yaptığı bir çalışmada özerklik alt boyutunda 1. Sınıf ve 3. Sınıf öğrencileri arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Bu araştırmaya göre 1. Sınıf öğrencileri üniversite yaşamlarının ilk yıllarında kendilerini daha özgür hissettikleri, fakat ilerleyen zamanlarda artan sorumluluklar ve geleceğe yönelik artan kaygı dolayısıyla özgürlüklerini yitirdikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Yiğit'in (2012) yabancı uyruklu üniversite öğrencileriyle yaptığı bir çalışmada ise özerklik ihtiyacının 1. sınıflar ile 2. sınıflar arasında 1. sınıflar lehine, 1. sınıflar ile 4. sınıflar arasında 1. sınıflar lehine ve 3. sınıflar ile 4. sınıflar arasında ise 3. sınıflar lehine anlamlı düzeyde farklılık olduğu görülmektedir. Buradan hareketle sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin özerkliklerinde azalma olduğu ve ilişki boyutunda ilerleme olduğu yorumu yapılabilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ihtiyacı cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; anlamlı farklılık saptanmadığına ulaşılmaktadır. Bunun sebebi çalışmada kullanılan kız ve erkek öğrencilerin veri sayıları eşit olmamasından kaynaklı olabilir. Araştırmanın bu bulgusunun aksine Olcay Atıcı'nın (2019) çalışmasında, kız öğrencilerin duygusal güvensizliğinin, erkek öğrencilerin duygusal güvensizliğine kıyasla daha fazla olduğu saptanmıştır. Kız öğrenciler, sosyal hayatlarında kurdukları bağlarda yaşadıkları olumsuzluklardan erkeklere kıyasla daha fazla etkilenebilir ve bu durumda da duygusal güvensizliklerinin arttığı söylenebilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ihtiyacı yaş grubu değişkenine göre incelendiğinde; anlamlı farklılık görülmemiştir. Araştırmanın bu bulgusunun aksine Akyüz'ün (2017) yaptığı bir araştırmada 18-20 yaş arasındaki ergenlerin depresyon ile duygusal güvenlikleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Duygusal güvenlik ihtiyacı güvenli bağlanma, ebeveynlerin psikolojik etkileri, ebeveyn tutumları, kardeş ilişkileri, bireylerin cinsiyeti, mizacı, akran ilişkileri gibi birçok çevresel faktörden etkilenmesi dolayısıyla yalnızca bireylerin yaşları ile değerlendirilemeyecektir. Anne-çocuk bağlanma stillerinde güvenli bağlanamayan çocukların, yaşları ilerledikçe de duygusal güvenlik seviyelerinde azalma görülebilmektedir; dolayısıyla güvensiz bağlanma stillerine sahip bireylerin sosyal ve duygusal problemler yaşama olasılığı daha fazla olmaktadır (Zotova, 2015).

Çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ihtiyacı okul türü değişkenine göre incelendiğinde; yapıcı alt boyutunda lisans grubu lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu durumun sebebi olarak lisans eğitimi önlisans eğitiminden daha uzun bir süreyi kapsar ve bu süreçte öğrenciler, daha fazla sorumlulukla karşı karşıya kalırlar. Bu sorumlulukların öğrencilerin hem özgüvenlerini arttırdığı hem de duygusal olarak daha yapıcı olmalarını sağladığı söylenebilir. Lisans programları daha ileri düzeyde iletişim ve işbirliği deneyimleri kazandırması sebebiyle, öğrencilerin grup çalışmalarında fikir alışverişi yaparken yapıcı roller üstlenebilme becerilerini kazandıkları düşünülebilir. Ayrıca önlisans çocuk gelişimi programında okuyan öğrenciler, lisans çocuk gelişimi bölümünde okuyan öğrencilere göre daha yüzeysel psikolojik temelli dersler almakta ve daha yüzeysel tecrübe edinmektedir. Dolayısıyla lisans çocuk gelişimi öğrencilerinin daha olumlu görüşlerle yapıcı yorumlarda bulunabilecekleri yorumu yapılabilir. Ayrıca Şakar'ın (2019) yaptığı bir çalışmada duygusal güvenliği algılama şeklinin öğrencilerin umut düzeylerini etkilediği ve düşük sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin duygusal güvenlik düzeylerinin düşük olabileceği vurgulanmaktadır. Bu durumda lisans ve önlisans öğrencileri arasındaki duygusal güvenlik düzeylerindeki farklılıkların ekonomik faktörler ve sosyal çevre ile ilişkili olabileceği düşünülebilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin duygusal güvenlik ihtiyacı sınıf düzeyi değişkenine göre incelendiğinde; yıkıcı alt boyutunda 1. sınıf ve 2. sınıf arasında 1. sınıf lehine; 2. sınıf ile 4. sınıf arasında 4. sınıf lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. 1. ve 2. sınıflarda, 1. sınıfların duygusal olarak daha yıkıcı olmalarının sebebi olarak; üniversiteye geçiş dönemindeki bireyler; yeni çevreye adapte olma, derslerde başarılı olma çabasıyla sınav stresi yaşama, ailelerinden ve önceki sosyal çevresinden ayrılan öğrenciler için yalnızlık ve özlem duygularıyla veya finansal durumlarla başa çıkma çabaları sebebiyle duygusal zorluklar yaşayabildiklerinden duygusal anlamda daha yıkıcı olabilecekleri düşünülebilir. 4. sınıf öğrencilerinin 2. sınıf öğrencilerine göre duygusal olarak daha yıkıcı olmalarının sebebi ise; birçok öğrenci için üniversite hayatının son senesi iş bulma, kariyer yapma, yer değiştirme, finansal olarak beklenti içerisinde olma, aile kurma gibi durumlarda belirsizlik yaşama ve büyük değişikliklerle dolu olduğu için duygusal olarak zorlandıkları ve daha yıkıcı olabilecekleri düşünülebilir. Yıldız'ın (2016) yaptığı bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılık gösterdiği ve yaşam doyumuyla ilişkili olduğu vurgulanmaktadır. İleri sınıflarda olan öğrencilerin, yeni başlayan öğrencilere göre, artan akademik ve sosyal deneyim nedeniyle daha yüksek duygusal zekâ ve güvenlik seviyelerine sahip oldukları belirtilmiştir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin temel ihtiyaçların doyumu ile duygusal güvenlikleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, öğrencilerin temel ihtiyaçlarının doyum düzeyi arttıkça duygusal güvenlik ihtiyaçlarının azaldığı yönünde sonuca ulaşılmıştır. Buna göre aile içi ilişkiler, evdeki güven ortamı ve ebeveyn tutumları çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi ve duygusal güvenliği üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu yorumu yapılabilir. Araştırmanın bulgularına paralel olarak, Cummings ve Davies (2010) teoride, ailelerinde yıkıcı evlilik çatışması yaşanan çocukların duygusal güvenliklerinin olumsuz etkilendiği ve ebeveynlerinin çatışmaları doğru şekilde çözemeyeceği inancıyla çeşitli uyum problemleri yaşayabileceği ifade etmektedir. Çocukların temel ihtiyaçları zamanında ve yeteri düzeyde karşılanmadığında duygusal güvenliklerinde problem yaşama durumları ortaya çıktığı yorumu yapılabilir.

Çocuk gelişimi öğrencilerinin çocuklarla sahada çalışmaları, staj deneyimleri, temel ihtiyaçlarının doyumu ile duygusal güvenlikleri arasındaki ilişkiyi etkileyebilir. Çocuklarla edindikleri deneyimler, öğrencilere çocukların ihtiyaçlarını anlama ve karşılama becerilerini kazandırabilir. Kendilerini daha iyi değerlendirme ortamı bulabilirler. Çocuk gelişimi öğrencilerinin eğitim aldıkları ortam, öğrenim kaynakları ve öğrenim düzeyleri, temel ihtiyaçlarının doyumu ile duygusal güvenlikleri arasındaki ilişkiyi etkileyebilir. Duygusal bir varlık olan bireylerin temel ihtiyaçları; fiziksel ihtiyaçlarının yanı sıra duygusal ihtiyaçlarıdır ve bu ihtiyaçlarının giderilmesi ile güvenli alanın oluşması sağlanmaktadır. Günümüzde yaşanan ekonomik kaygılar, stres, sosyokültürel ve teknolojik değişimler psikolojik ihtiyaçları da farklılaştırmaktadır. Geleceğimizi şekillendirecek bireyler olan çocuk gelişimi üniversite öğrencilerinin çocuklarla iletişim halinde olması dolayısıyla güvenli bir bağlam oluşturabilmesi, kendinin farkında olması, kendini tüm gelişim alanlarında geliştirmesi ve ifade edebilmesi, duygusal ve psikolojik ihtiyaçlarını sağlayabilmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma ile birlikte ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında, bu alandaki araştırmacıların ve eğitimcilerin, öğrencilerin temel ihtiyaçlarının doyumu ile duygusal güvenlikleri arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamalarına ve eğitim programlarını geliştirmelerine olanak sağlaması beklenmektedir. Ayrıca okullarda duygusal güvenliğin sağlandığı ortamlarla birlikte; destekleyici ilişkiler, değer verme ve saygılı davranma, bireysel sınırlar, öğrencilerin akademik, sosyal ve kişisel olarak potansiyellerinin gelişmesi mümkün olmaktadır. Duygusal açıdan güvensiz ortamların ise öğrencileri strese sokması, okula devamsızlığın artması ve öğrenmeye daha az katılıma yol açtığı; duygusal güvenli ortamların ise bireylerin daha olumlu kimlik gelişimini, daha iyi öğrenme deneyimleri ile değerli hissetme gibi kişisel ihtiyaçlarını desteklediği saptanmıştır (Shean & Mander, 2020). Dolayısıyla yapılan bu çalışma ile yalnızca çocuk gelişimi öğrencilerinin değil tüm öğrencilerin daha etkili bir şekilde desteklenmesine hem de literatüre ilgili konu hakkında katkı sağlamasına fırsatlar sunulabilir.

Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar çalışmanın tüm aşamalarında yer almış ve eşit katkıda bulunmuşlardır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Çalışma herhangi bir destek almamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasıyla ilgili olarak herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Etik Beyan

Araştırma, Kent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı'nın E-10420511-050-29561 sayılı kararı ile bilimsel araştırma etiği açısından uygun bulunmuştur.

Ethical Statement

The research is in accordance with scientific research ethics with the decision numbered E-10420511-050-29561 of the Kent University Health Sciences Scientific Research and Publication Ethics Board.

Kaynakça

- Akyüz, D. (2017). *Duygusal güvenlik teorisi'nin farklı yaş grubundaki ergenler açısından incelenmesi* (Yayımlanmış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bakır, V., Arslan, C., & Dilmaç, B. (2023). Z-Kuşağı üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek ve stresle başa çıkma becerileri ile temel psikolojik ihtiyaçlar arasındaki ilişki. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(239), 2053-2076. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1110796>
- Cihangir Çankaya, Z. (2009). Autonomy support, basic psychological need satisfaction and subjective well-being: Self-determination theory. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 4(31), 23-31.
- Cihangir-Çankaya, Z. (2009). Öğretmen adaylarında temel psikolojik ihtiyaçların doyumu ve iyi olma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(3), 691-711.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (S. B. Demir, Çev. Ed.). Eğiten Kitap.
- Cummings, E. M., ve Davies, P. T. (2010). *Marital conflict and children: An emotional security perspective*. The Guilford Press.
- Çeçen, A. R. ve Cenkseven, F. (2007). Üniversite öğrencilerinde yalnızlığın yordayıcısı olarak psikolojik iyi olma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 109-118.
- Çelikkaleli, Ö. ve Gündoğdu, M. (2005). Eğitim fakültesi öğrencilerinin psikolojik ihtiyaçları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 43-53.
- Çivitçi, A. (2012). Üniversite öğrencilerinde genel yaşam doyumu ve psikolojik ihtiyaçlar arasındaki ilişkiler. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 321-336.
- Diener, E., Emmons, R.A., Larsen, R.J. & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(19), 71-75.
- Elliott, A.C. & Woodward, W.A. (2007). *Statistical analysis quick reference guidebook with SPSS examples*. Sage.
- Glasser, W. (1999). *Okulda kaliteli eğitim: Öğrencileri baskısız yönetmek* (U. Kaplan, Çev.). Beyaz Yayınları.
- Kaptanoğlu, Y. (2013). Sağlık alanında hipotezden teze: Veri toplama ve çözümleme serüveni. Beşir Kitabevi.
- Kılıçarslan, F., Kurtipek, S., Ayyıldız Durhan, T. ve Güngör, N. (2023). Z kuşağı üniversite öğrencilerinin serbest zaman temel psikolojik ihtiyaçları ve genel özyeterlikleri üzerine bir araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 28(3), 174-181. <https://doi.org/10.53434/gbesbd.1210679>
- Koç, M. (2015). Ailenin Karşılıdığı Temel Psikolojik İhtiyaçlar. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 54-73.
- Kuzgun, Y. (1984). Edwards kişisel tercih envanterinin Türkiye'de güvenilirlik ve geçerliliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 17(1-2), 69-94.

- Nigar, F. (2014). Ortaokul Öğrencileri ile Yatılı Bölge Ortaokul Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş ve Temel Psikolojik İhtiyaçlar Düzeyinin Karşılaştırılması. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Ogan, S. & Öz Soysal, F. S. (2021). Üniversite Öğrencilerinde Kişilerarası Duygu Düzenlemenin Yordayıcıları Olarak Öz Denetim ve Temel Psikolojik İhtiyaç Doyumu. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (51), 327-344. DOI: 10.53444/deubefd.871905
- Olca Atıcı, S. (2019), İlk Ergenlik Döneminde Benlik Saygısının, Evlilik Çatışması, Akran İlişkileri ve Ebeveyn Tutumu İle Olan İlişkinde, Duygusal Güvenliğin Aracı Rolü. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sever, G. (2021). Ergenlerin temel psikolojik ihtiyaçları ile internet bağımlılığı arasındaki ilişki. Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi, 5(1), 40-52. Doi: 10.48066/kusob.730157.
- Shean, M., & Mander, D. (2020). Building emotional safety for students in school environments: Challenges and opportunities. In Midford, R., Nutton, G., Hyndman, B., & Silburn, S. (Eds), *Health and education interdependence*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-15-3959-6_12
- Şakar, Z. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Özel Yaşam Alanları Umut Düzeyleri ile Çocukluk Dönemi Mutluluk ve Huzur Anıları, Kişilik Özellikleri ve Algıladıkları Duygusal İstismar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Şendil, G. (2016). Duygusal güvenlik ölçeği (DGÖ): Üniversite Öğrencilerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Psikoloji Çalışmaları / Studies in Psychology, 36(2), 45-64.
- Şimşir, Z., Arslan, C., & Dilmaç, B. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Temel İhtiyaçlarının Doyumu Ölçeğinin (ÜÖTİDÖ) Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 940-955. <https://doi.org/10.37217/tebd.704554>
- Türkdoğan, T., & Duru, E. (2011). Üniversite Öğrencilerinde Temel İhtiyaçların Karşılama Düzeyinin Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(22), 199-223.
- Türkdoğan, T., & Duru, E. (2012). Üniversite öğrencilerinde öznel iyi oluşun yordanmasında temel ihtiyaçların karşılanmasının rolü, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 12(4), 2429-2446.
- Yıldız, M. (2016). Üniversite Öğrencilerinde Duygusal Zekâ Yaşam Doyumu ve Depresyonun Cinsiyet ve Sınıf Seviyelerine Göre Etkileri. OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 6(11), 451-474.
- Yiğit, R. (2012). Konya İlinde Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencilerinin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Bir Kısım Değişkenler Bakımından İncelenmesi. *Seleşuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(27), 317-326.
- Zotova O. Y. (2015). Emotional security of people. *Журнал Сибирского федерального университета. Гуманитарные науки*, 8 (9), 1816-1833.